

Datum: 11.04.2024

Medij: Politika

Rubrika: Kultura

Autori: K.R.

Teme: Ministarstvo odbrane; Vojska Srbije

Naslov: „Himna himni“ u Domu Vojske Srbije

Napomena:

Površina: 315

Strana: 12

„Химна химни“ у Дому Војске Србије

Свечана академија поводом
220. годишњице песме
„Востани, Србије“
Доситеја Обрадовића

Кад је, пролећа 1804, до Доситеја Обрадовића – који се затекао у Трету – стигла вест да су се Срби у матици дигли на устанак (востаније) против вишевековног окупатора, ускликнуо је на сав глас: „Востани, Србије, доста си спавада...“ Био је то кликтај искусног и образованог просветитеља који је у Првом устанку препознао почетак борбе не само за политичко, већ и за духовно ослобођење српског народа.

Доситејева песма, у којој се благовест о устанку понавља у рефрену седам пута, убрзо је штампана у Венецији и разаслата у Србију. Да је у матицу стигла, незнатим путевима,

доказ налазимо у списима Вука Караџића, који је код рефрена (у препису) забележио да га пева – хор... Будница просветитеља, учитеља и дошњег првог српског министра просвете (попечитеља просвештенија) имала је, дакле, своју музичку подлогу, али она није сачувана. Данас се не зна на коју је мелодију Доситејева химнична песма била певана.

Нови живот Доситејевом песничком делу удахнут је 1990. године, после емитовања дводелне ТВ драме „Јастук гроба мог“ Слободана Стојановића на Телевизији Београд. У овој драми премијерно је изведена композиција Варткеса Баронијана на Доситејеве стихове. Тада је то комплетирано поетско-музичко дело стекло широку популарност, те се и данас често изводи на културним, школским и политичким свечаностима. У међувремену је још троје композитора на-

писало партитуре на исте стихове (Жарко Петровић, Љуба Манасијевић, Златан Вауда).

Поводом 220. годишњице настанка ове песме, Задужбина „Доситеј Обрадовић“ и Медија центар „Одбрана“ организују вечерас с почетком у 19 сати, у Дому Војске Србије, академију под насловом „Химна химни“. После уводне речи Мирјане Драгаш, управнице Задужбине, о Доситејевом просветитељском и књижевном раду, а посебно о генези и значењу песме „Востани, Србије“, беседиле универзитетски професори др Душан Иванић (Филолошки) и др Миљивоје Павловић (Факултет за културу и медије). Доситејева песму говориће драмски уметник Небојша Миловановић, а музички део програма испуниће Ансамбл Министарства одбране „Станислав Бинички“. Улаз је слободан.

К. Р. Детаљ са позивнице: Доситеј Обрадовић

